

Rotterdam, 14 december 2015

Innovatief behandelprogramma Rijndam Revalidatie voor partners van afasiepatiënten

Mensen met afasie hebben een taalstoornis opgelopen door niet-aangeboren hersenletsel en zijn daardoor beperkt in hun communicatie met anderen. Het innovatieve behandelprogramma Partners van Afasiepatiënten ConversatieTraining (PACT) is bedoeld om (gespreks)partners inzicht te geven hoe zij met hun afatische partner kunnen communiceren. PACT is innovatief om twee redenen: vooral de partner van de afasiepatiënt wordt getraind en de training is gebaseerd op daadwerkelijke gesprekken uit hun eigen dagelijks leven. Logopedist Sandra Wielaert van Rijndam Revalidatie heeft ervoor gezorgd dat deze training in diverse Nederlandse revalidatiecentra, en verpleeghuizen is geïmplementeerd. Zij promoveerde onlangs op dit onderwerp.

Een goed gesprek

Praten is normaal gesproken iets vanzelfsprekends, maar mensen met afasie zijn afhankelijk van steun van hun (gespreks)partners om hun ideeën en wensen kenbaar te maken. PACT maakt de partners bewust hoe ze met hun afatische partners kunnen communiceren en helpt ze hun gesprekstijl aan te passen. De training is gebaseerd op video-opnamen die de persoon met afasie en zijn gesprekspartner zelf maken in de thuissituatie. De logopedist analyseert de opnamen en bespreekt fragmenten met het koppel. Op basis hiervan wordt een trainingsplan opgesteld. Partners van afasiepatiënten zijn zeer tevreden over de training en waarderen de sessies bij de logopedist en het praktisch oefenen in hoge mate.

PACT in Nederland

In Engeland bestaat sinds 2001 het conversatie trainingsprogramma in Supporting Partners of People with Aphasia in Relationships and Conversation (SPPARC). Logopedist Sandra Wielaert nam het initiatief om SPPARC te vertalen en bewerken tot het Nederlandstalige behandelprogramma PACT. Tot voor kort stond de afasierevalidatie in Nederland vrijwel geheel in het teken van het verbeteren van de communicatievaardigheden van de persoon met afasie. Onderzoek heeft uitgewezen dat partners die een training hebben gevolgd, makkelijker kunnen omgaan met de afasie. Bovendien kunnen mensen met afasie beter communiceren met een partner die een training heeft gevolgd. Logopedist Sandra Wielaert geeft aan: "Ik vind het belangrijk om PACT een onderdeel te maken van de behandeling bij afasie in Nederland, zodat er aandacht is voor het tweerichtingsverkeer in een gesprek".

Wetenschappelijk onderzoek

Rijndam heeft onderzocht in hoeverre PACT daadwerkelijk werd aangeboden in de deelnemende centra, welke factoren bevorderend dan wel belemmerend waren voor implementatie en hoe partners hun ervaring en tevredenheid met PACT beoordelen. De belangrijkste conclusies zijn dat 94% van de twintig logopedisten die deelnamen aan het onderzoek door PACT anders kijkt naar communicatie dan voorheen. De video-opnamen van 35 mensen met afasie en hun partner gaven in 75% van de gevallen een ander beeld van de gesprekken thuis, dan men op basis van de klinische indruk had ingeschat. Hiermee wordt het innovatieve karakter van PACT benadrukt.

De bevindingen van het implementatieonderzoek zijn beschreven in het proefschrift van Sandra Wielaert, getiteld *'Conversation is a two-way process. Introducing conversation partner training in aphasia in Dutch rehabilitation practice'*. Zij promoveerde donderdag 10 december jl. aan de Universiteit van West Engeland in Bristol op dit proefschrift.

Het therapieprogramma is te bestellen via uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum. Kijk voor meer informatie op www.rijndam.nl/pact.